

Mennta- og barnamálaráðuneytið, aðalskrifstofa
02 101

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumans	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Mennta- og barnamálaráðuneytið, aðalskrifstofa

kt. 460269-2969

Sölvhólgötu 4, 150 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Mennta- og barnamálaráðuneytið er ríkisaðili í A1-hluta sem starfar á grundvelli forsetaúrskurðar um skiptingu stjórnarmálefna milli ráðuneyta í Stjórnarráði Íslands. Hlutverk ráðuneytisins er að stuðla því að menntun, aðbúnaður og réttindi barna séu ávallt í fyrirrúmi. Ráðuneytið fer með stjórnarmálefni sem varða fræðslumál, málefni barna og ungmenna og íþróttamál.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 22 og málaflokk 30 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2023 var ársveltan kr. 1.151,4 milljónir og afkoma kr. 58,3 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 46,2 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 245,7 milljónir.

Starfsemin á árinu 2023 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáráskjalögum fyrir árið 2023. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2023 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Mennta- og barnamálaráðuneytisins, aðalskrifstofu fyrir árið 2023 með rafrænni undirritun sinni.

Erna Kristín Blöndal
Ráðuneytisstjóri

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	1.045.600.000	975.000.000
Seld þjónusta		1.372.071	0
Framlög og ýmsar tekjur	3	98.141.341	15.379.225
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	6.270.400	5.162.606
Tekjur samtals		1.151.383.812	995.541.831
Gjöld			
Framlög og tilfærslur	4	28.216.058	14.920.791
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	5	762.113.349	786.619.228
Annar rekstrarkostnaður	6	296.354.708	249.507.766
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		95.661	176.975
Afskriftir og niðurfærslur	7	6.270.400	5.162.606
Gjöld samtals		1.093.050.176	1.056.387.366
Afkoma ársins		58.333.636	(60.845.535)
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	58.049.694	(62.624.744)
Rekstrartilfærslur		283.942	1.779.209
		58.333.636	(60.845.535)

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Tengdir aðilar	8	216.883.996	136.180.177
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		652.905	516.325
Varanlegir rekstrarfjármunir	9	28.167.169	27.316.777
Eignir samtals		245.704.070	164.013.279
Skuldir			
Tengdir aðilar	8	14.912.539	705.323
Viðskiptaskuldir		9.991.755	13.773.951
Ýmsar skammtímaskuldir	10	134.724.436	121.621.901
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	11	39.858.967	40.029.367
Skuldir samtals		199.487.697	176.130.542
Eignir samtals að frádrögnum skuldum samtals		46.216.373	(12.117.263)
Eigið fé			
Hrein eign	12	46.216.373	(12.117.263)
Eigið fé samtals		46.216.373	(12.117.263)
Eigið fé og skuldir samtals		245.704.070	164.013.279
Aðrar upplýsingar	13		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		58.333.636	(60.845.535)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	7	6.270.400	5.162.606
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(6.270.400)	(5.162.606)
		<u>58.333.636</u>	<u>(60.845.535)</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(136.580)	952.190
Tengdir aðilar		(67.517.395)	55.882.262
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		9.320.339	4.011.083
		<u>(58.333.636)</u>	<u>60.845.535</u>
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	9	(7.120.792)	(8.714.832)
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna		0	65.000
		<u>(7.120.792)</u>	<u>(8.649.832)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		1.020.792	3.049.832
Fjárfestingarframlag		6.100.000	5.600.000
		<u>7.120.792</u>	<u>8.649.832</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé í árslok			
		<u>0</u>	<u>0</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Rekstrar- tilfærslur	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2023	982.500.000	16.700.000	6.100.000	1.005.300.000
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjárukalögum	982.500.000	16.700.000	6.100.000	1.005.300.000
Launabætur	34.600.000	0		34.600.000
Millifærslur milli fjárlagaliða	0	11.800.000		11.800.000
Fjárveiting ársins	1.017.100.000	28.500.000	6.100.000	1.051.700.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2022, (umframráðstafað)	(13.896.472)	1.779.209	12.712.590	595.327
Breyting fjárveitinga skv. ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins .	1.779.209	(1.779.209)	0	0
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	1.004.982.737	28.500.000	18.812.590	1.052.295.327
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(959.050.306)	(28.216.058)	(7.120.792)	(994.387.156)
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	45.932.431	283.942	11.691.798	57.908.171

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggir atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að fráreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2023	2022
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	1.045.600.000	975.000.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	6.270.400	5.162.606
	1.051.870.400	980.162.606

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	982.500.000	16.700.000	0	999.200.000
Launabætur	34.600.000	0	0	34.600.000
Millifærslur milli fjárlagaliða	0	11.800.000	0	11.800.000
Fjárveiting til tekna	1.017.100.000	28.500.000	0	1.045.600.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum	(959.050.306)	(28.216.058)	0	(987.266.364)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	58.049.694	283.942	0	58.333.636

	2023	2022
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	73.000.000	4.376.430
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	23.462.839	9.718.840
Ýmsar tekjur	1.678.502	1.283.955
	98.141.341	15.379.225

4 Framlög og tilfærslur		
Rekstrartilfærslur til ríkisaðila í A-hluta	11.450.000	9.500.000
Rekstrartilfærslur aðrir	16.766.058	5.420.791
	28.216.058	14.920.791

5 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður		
Laun	877.800.087	752.208.212
Orlof, breyting	9.946.413	6.780.447
Launatengd gjöld	199.805.165	170.174.716
Starfsmannakostnaður	17.783.309	12.635.949
Samtals launakostnaður	1.105.334.974	941.799.324
Hlutdeild annarra í kostnaði	(343.221.625)	(155.180.096)
	762.113.349	786.619.228

Meðalfjöldi stöðugilda	66,5	59,2
------------------------------	------	------

6 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	1.408.188	1.660.329
Byggingarvörur, almennar	455.801	0
Tæki og búnaður til innréttinga	0	1.568.145
Ýmis tæki og áhöld	3.358.494	2.500.066
Orkugjafir	46.251	57.216
Matvæli	13.432.182	5.599.231
Almennar rekstrarvörur	609.573	1.063.440
Vörukaup, almenn	19.310.489	12.448.427
Ýmsar sérgreindar vörur	0	14.774
Vörukaup, sérgreind	0	14.774

Skýringar

	2023	2022
6 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Fundir, námskeið, risna	13.865.502	8.199.508
Ferðir, uppihald	30.073.746	24.246.737
Akstur	3.088.425	1.962.338
Sérfræðiþjónusta	53.717.648	49.606.353
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	132.962	111.309
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	3.380.054	6.458.937
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	12.289.058	3.373.936
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	<u>116.547.395</u>	<u>93.959.118</u>
Samningsbundin kaup og leiga	9.066.394	5.919.267
Afnotagjöld	10.814.199	9.981.527
Leigugjöld	78.216.423	70.719.526
Notkun véla og flutningatækja	782.821	1.965.094
Verkkaup	13.826.221	5.403.983
Kostnaðarhlutdeild	69.065.915	49.044.050
Opinber gjöld	11.000	52.000
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	<u>181.782.973</u>	<u>143.085.447</u>
Hlutdeild annarra í kostnaði	(21.286.149)	0
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>296.354.708</u>	<u>249.507.766</u>
7 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	6.254.401	5.146.607
Farartæki og vélar	15.999	15.999
	<u>6.270.400</u>	<u>5.162.606</u>
	31.12.2023	31.12.2022
8 Tengdir aðilar		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	216.608.996	136.180.177
Aðrir ríkisaðilar	275.000	0
	<u>216.883.996</u>	<u>136.180.177</u>
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	14.912.539	705.323
	<u>14.912.539</u>	<u>705.323</u>

Skýringar

31.12.2023 31.12.2022

9 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld, tæki og búnaður	27.619.941	26.753.550
Farartæki og vélar	97.328	113.327
Aðrar eignir	449.900	449.900
	<u>28.167.169</u>	<u>27.316.777</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2023:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2023	54.715.492	159.990	449.900	55.325.382
Viðbætur á árinu	7.120.792	0	0	7.120.792
	<u>61.836.284</u>	<u>159.990</u>	<u>449.900</u>	<u>62.446.174</u>
Afskriftir 01.01.2023	27.961.942	46.663	0	28.008.605
Afskrift ársins	6.254.401	15.999	0	6.270.400
	<u>34.216.343</u>	<u>62.662</u>	<u>0</u>	<u>34.279.005</u>
Staða 31.12.2023	<u>27.619.941</u>	<u>97.328</u>	<u>449.900</u>	<u>28.167.169</u>

31.12.2023 31.12.2022

10 Ýmsar skammtímaskuldir

Ógreitt orlof	129.698.198	119.751.785
Önnur ógreidd gjöld	5.026.238	1.870.116
	<u>134.724.436</u>	<u>121.621.901</u>

11 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

31.12.2023 31.12.2022

Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	28.167.169	27.316.777
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	11.691.798	12.712.590
	<u>39.858.967</u>	<u>40.029.367</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2023	27.316.777	12.712.590	40.029.367
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	6.100.000	6.100.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	7.120.792	(7.120.792)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(6.270.400)	0	(6.270.400)
	<u>28.167.169</u>	<u>11.691.798</u>	<u>39.858.967</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2023 munu kr. 6 milljónir koma til tekna á árinu 2024.

Skýringar

12 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2023	31.12.2022
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	(12.117.263)	48.728.272
Afkoma ársins	58.333.636	(60.845.535)
Jöfnuður 31.12.	<u>46.216.373</u>	<u>(12.117.263)</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

13 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Gerðir hafa verið skuldbindandi samningar um húsaleigu og rekstrar- og þjónustusamninga. Árlegar greiðslur fyrir húsaleigu mun nema 96 m.kr og fyrir rekstrar- og þjónustusamninga 67,8 m.kr.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum í árslok 2023.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.